

Uitgavestructuur

Zonne-Energie en ruimtelijke
compensatie Gemeente
Terneuzen (aanvulling op
Structuurvisie Zonne-energie)

Maart 2022

Inhoud

1. Introductie.....	2
1.1 Over het fonds.....	2
1.2 Hoe werkt het fonds?	2
1.3 Participatie zones	3
1.4 Uitleg per zone	4
2. Beleidsregels ruimtelijk compensatiefonds	5
3. Aanvraagproces compensatiefonds	7
4. Verbodslijst ruimtelijke compensatie.....	9

1. Introductie

1.1 Over het fonds

Het duurzaamheidsfonds is een initiatief van de gemeente Terneuzen en de initiatiefnemers van zonneparken. Het fonds is bedoeld om de gemeenschap te compenseren voor de aanwezigheid van de zonneparken in het landschap van de gemeente Terneuzen. Initiatiefnemers van zonneparken leveren een jaarlijkse financiële bijdrage aan het duurzaamheidsfonds, afhankelijk van de grootte van het park. Deze gelden worden beheerd door de gemeente en moeten bijdragen aan lokale duurzame ontwikkelingen. Het gaat hier om financiële bijdragen van de lokale zonneparken wat lokaal moet worden uitgegeven. In dit document is een uitgavestructuur vastgelegd. Dit is een praktische invulling van de regels hoe compensatiegelden van de zonneparken mogen worden besteed. Dit document "Uitgavestructuur Zonne-energie en ruimtelijke compensatie Gemeente Terneuzen 2022" is een aanvulling op de reeds vastgestelde structuurvisie "Zonne-energie en ruimtelijke compensatie Gemeente Terneuzen 2020".

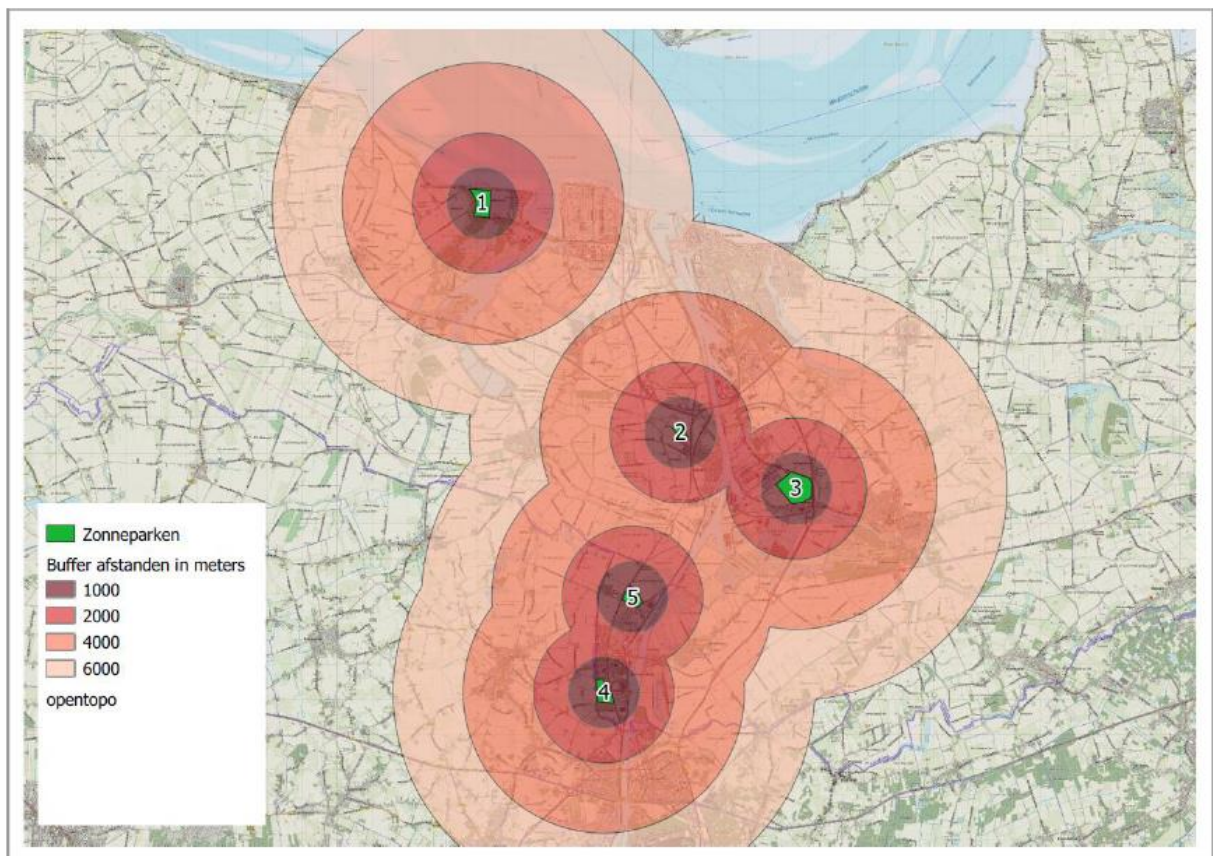
1.2 Hoe werkt het fonds?

Het fonds is gericht op het ondersteunen van duurzame maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente Terneuzen. Als een inwoner van de gemeente Terneuzen denkt een dergelijk idee of project te hebben, kunnen zij op een relatief gemakkelijke manier financiering aanvragen voor het betreffende project. Er zijn natuurlijk wel enkele randvoorwaarden verbonden aan een financiële bijdrage. Zo moet het initiatief bijdragen aan de duurzame ontwikkeling voor de lokale inwoners. Voorwaarden en reglementen zijn op bladzijde 3 t/m 11 te vinden.

1.3 Participatie zones

Zonneparken zorgen voor een zekere vorm van ruimtelijke impact in de verschillende kernen. Om deze ruimtelijke impact te compenseren kunnen lokale duurzame initiatieven worden gefinancierd uit het “Duurzaamheidsfonds”. Om dit concreet te maken is er een indeling in zones gemaakt om invulling te geven aan het begrip 'lokaal'. Deze term is gebruikt in de samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de initiatiefnemers. Door de gebieden op een kaart in te tekenen is er duidelijkheid in welk gebied de gelden per park mogen worden uitgegeven.

Er is een indeling in vier ringen per zonnepark bepaald. Elk zonnepark heeft per cirkel zijn eigen set van gebieden. Gebied 1 ligt het dichtst bij het zonnepark, gebied 4 ligt het verst weg. Hierdoor ontstaat er een vorm van prioriteit, waarin de donkerrode gebieden altijd voorrang hebben op de ringen daarbuiten. Wanneer er geen burgerinitiatieven meer zijn voor duurzame initiatieven in het donkerrode gebied kunnen initiatieven van inwoners in de buitenste ringen worden gerealiseerd. Doordat elk zonnepark verschillende zones heeft is er zekerheid dat er voldoende initiatieven zijn, zodat lokale compensatie plaatsvindt.

Afbeelding 1 – Participatie zones zonneparken

- Gebied 1 Gebied van 0-1km rondom het zonnepark (Meeste prioriteit)
- Gebied 2 Gebied van 1-2km rondom het zonnepark (Voorrang op gebied 3&4)
- Gebied 3 Gebied van 2-4km rondom het zonnepark (Voorrang op gebied 4)
- Gebied 4 Gebied van 4-6km rondom het zonnepark (Geen voorrang)

1.4 Uitleg per zone

Gebied 1: Bereik 0-1 Km

Bewoners van dit gebied bevinden zich het dichtst bij het zonnepark en hebben de meeste behoefte aan compensatie. Daarom mogen inwoners van dit gebied in de eerste 6 maanden van elk kalenderjaar initiatieven en projectvoorstellen indienen. Hun suggesties en initiatieven hebben altijd voorrang op die van de andere gebieden.

Gebied 2: Bereik 1-2 Km

De bewoners van dit gebied bevinden zich relatief dicht bij het zonnepark. Om die reden zou er een behoefte aan compensatie kunnen zijn. De bewoners van dit gebied mogen in de eerste 6 maanden van het jaar ook initiatieven en voorstellen indienen. Echter, wanneer er initiatieven zijn uit gebied 1 zullen deze voorrang hebben. Voorstellen uit gebied 2 hebben voorrang op die van gebied 3 en 4.

Gebied 3: Bereik 2-4 Km

Bewoners van dit gebied bevinden zich minder dicht bij het zonnepark en ondervinden minder potentiële negatieve effecten. Echter, de invloedssferen van het zonnepark reiken tot hun gebied en om die reden kunnen zij compensatie ontvangen. De bewoners van dit gebied mogen in de eerste 6 maanden van het jaar geen suggesties voor initiatieven indienen. Dit komt doordat gebieden 1 en 2 prioriteit hebben. In de laatste 6 maanden van het jaar wordt wel rekening gehouden met voorstellen uit dit gebied. Voorstellen van de gebieden 1 en 2 hebben nog steeds voorrang, maar gebied 3 heeft voorrang op voorstellen van gebied 4.

Gebied 4: Bereik 4-6 Km

Bewoners van dit gebied wonen het minst dicht bij het zonnepark en zullen er minder negatieve effecten van ondervinden. Echter de invloedssferen van het zonne-energiepark reiken ook tot hun gebied en om die reden kunnen ook zij compensatie ontvangen. De bewoners van dit gebied mogen evenwel in de eerste 6 maanden van het jaar geen initiatieven indienen om de gebieden 1 en 2 voorrang te geven. In de laatste 6 maanden van het jaar wordt wel rekening gehouden met voorstellen uit dit gebied. De voorstellen van de gebieden 1, 2 en 3 zullen nog steeds voorrang krijgen wanneer deze op een later moment worden ingediend.

2. Beleidsregels ruimtelijk compensatiefonds

Termijn van zes maanden

Om de voorrangspositie van de gebieden 1 en 2 veilig te stellen is een periode van 6 maanden waarin alleen inwoners uit deze gebieden middelen uit het ruimtelijke compensatiefonds kunnen aanvragen. Dit is om ervoor te zorgen dat zij voorrang hebben op de andere gebieden. Wanneer de termijn van 6 maanden niet wordt gehaald, zouden in januari voorstellen uit gebied 4 kunnen worden gedaan, terwijl de gebieden 1 en 2 nog niet de tijd hebben gehad om met initiatieven in te dienen. Dit zou betekenen dat al vroeg in het proces een besluit over deze aanvraag moet worden genomen, terwijl de gebieden 1 en 2 nog geen initiatieven hebben ingeleverd. Dan zou een initiatief uit gebied 4 gerealiseerd worden voordat de gebieden één en twee de tijd hebben gehad om een aanvraag in te dienen.

Dit is de reden dat er een tijdsperiode wordt aangehouden van 6 maanden waarin alleen inwoners uit de gebieden 1 en 2 initiatieven mogen indienen. Wanneer in de eerste 6 maanden geen of zeer weinig aanvragen worden gedaan, worden de aanvragen uit de gebieden 3 en 4 toegestaan. Wanneer echter in deze laatste zes maanden een aanvraag wordt ingediend door iemand uit gebied 1 of 2, krijgt dit project nog steeds voorrang op aanvragen uit gebied 3 en 4 die op hetzelfde tijdstip worden ingediend.

Overblijvende middelen

De totale looptijd van het ruimtelijk compensatiefonds is 15 jaar. Elk jaar wordt gezien als nieuwe cyclus voor burgerinitiatieven die ingediend worden. Het is niet de bedoeling dat het geld in het ruimtelijk compensatiefonds ongebruikt op de bankrekening van de gemeente blijft staan. Bij het voldoen aan de criteria, moet het geld worden uitgegeven, zoals is overeengekomen in de samenwerkingsovereenkomsten met de initiatiefnemers.

Wanneer er geen initiatieven worden ingediend in een bepaalde zone rondom een park, kunnen de middelen niet worden besteed. Om ervoor te zorgen dat de gelden toch worden gebruikt mag maximaal 60% van het geld in het fonds blijven. Dit mag worden bewaard voor toekomstige projecten. Het andere deel (40%) van het geld mag worden gebruikt voor projecten elders in de gemeente (ook in gebieden buiten zone 4), bijvoorbeeld voor een project waarvoor onvoldoende middelen beschikbaar zijn om het te realiseren.

Grote projecten.

Als de voorgestelde projecten groot en te kostbaar zijn om met de inkomsten uit één park te realiseren, kunnen verschillende opties in overweging worden genomen. Het ruimtelijk compensatiefonds heeft een looptijd van 15 jaar, zodat projectkosten opgespaard kunnen worden opdat uitvoering in een latere fase plaats kan vinden. Een optie is om jaarlijks een bedrag aan het fonds te onttrekken wanneer dit mogelijk is voor de realisatie van een project. De tweede optie is om aan het eind van de jaren financiering te zoeken uit het overgebleven budget van andere parken. En derde optie is om financiering te zoeken buiten het ruimtelijk compensatiefonds. Sommige grote projecten zullen niet volledig uit het ruimtelijk compensatiefonds kunnen worden gefinancierd en vereisen andere financieringsbronnen.

Overlappende kaartgebieden

Wanneer bewoners die in overlappende gebieden wonen, initiatieven indienen, kunnen zij een aanvraag indienen om financiering uit beide parken te ontvangen. Er moet echter rekening worden gehouden met het gebied waartoe zij behoren. Het is mogelijk dat er een aanvraag behoort tot gebied 1 van park A en tot gebied 4 van park B. In dat geval moet de aanvraag nog steeds voldoen aan de voorrangsregels per zone.

Maximale projectkosten

Om lokale participatie te stimuleren kan maximaal 60% van het totale budget dat op dat moment beschikbaar is aan één project worden besteed. Dit om verdere deelname van andere initiatiefnemers te garanderen, en zo een groter deel van de samenleving te compenseren met het fonds. Was dit niet het geval geweest, dan zou één project het hele ruimtelijke compensatiefonds voor een bepaald gebied kunnen leegmaken. Dit zou betekenen dat geen nieuwe initiatieven meer kunnen worden aangevraagd, waardoor andere potentiële geïnteresseerden van het proces worden uitgesloten.

Verder geldt dat wanneer er sprake is van een project dat gedurende meerdere jaren jaarlijks financiering behoeft, het jaarlijks benodigde bedrag niet hoger mag zijn dan 15% van de jaarlijkse inkomsten in het ruimtelijke compensatiefonds van het betreffende zonnepark. Dit om voldoende middelen over te houden voor andere projecten en om burgerparticipatie in het proces te behouden en te bevorderen. Wanneer inwoners steeds nul op het rekest krijgen als reden dat er geen geld meer beschikbaar is, zou dat mensen demotiveren om mee te doen.

Initiatieven van bedrijven

In het algemeen kunnen bedrijven geen beroep doen op financiering uit het ruimtelijke compensatiefonds vanwege hun winstgerichte karakter. Wanneer bedrijven echter een mogelijkheid zien om bij te dragen aan een duurzame ontwikkeling die ten goede komt aan de samenleving, zijn er mogelijkheden die overwogen kunnen worden. Wanneer initiatieven de samenleving ten goede komen, mag het bedrijf een aanvraag doen om een financiële bijdrage uit het ruimtelijk compensatiefonds. Het is wel nodig dat dit goed beargumenteerd wordt in het projectvoorstel.

Indicatie maatschappelijk draagvlak

Als een individu een duurzaam initiatief indient is het nodig om aan te tonen dat er voldoende maatschappelijk draagvlak is. Dit is mogelijk door het aanleveren van 20 handtekeningen bij de aanvraag. Dit toont voldoende aan dat andere inwoners ook achter het initiatief staan.

3. Aanvraagproces compensatiefonds

Voordat goedkeuring gegeven wordt aan de financiering van de duurzame burgerinitiatieven gaat er een beoordelingsproces aan vooraf. Dit proces is in beeld gebracht in afbeelding 2. Het bedrag waarover besloten wordt door de teamleider met een mandaat, het College en Gemeenteraad is eerder vastgelegd in de Structuurvisie Zonne-Energie. Het gaat als volgt in zijn werk:

1. Een inwoner dient een idee voor een duurzaam initiatief in via het algemene e-mailadres van het duurzaamheidsfonds van gemeente Terneuzen bij onze gemeente.
2. De e-mail wordt in eerste aanleg beoordeeld door de medewerker Wijkcontact en de medewerker Duurzaamheid en Klimaat. In overleg wordt het initiatief voorgelegd aan de desbetreffende vakspecialist of aan team Planvorming, wanneer het gaat om initiatieven met een ruimtelijk planologisch karakter.
3. De expert is de vakspecialist die het meest geschikt is om de initiatiefaanvraag te behandelen. Denk aan een medewerker van team Groen, een medewerker Duurzaamheid en Klimaat of een medewerker wijkcontacten. De medewerker beoordeelt het initiatief en adviseert aan de teamleider (met mandaat voor bedragen onder de 5000 euro) of aan het college voor initiatieven boven de 5000 euro. Betreft het initiatief een planologische wijziging, dan loopt de behandeling via de afdeling Planvorming.
4. De teamleider dan wel het college neemt een positief of negatief besluit over de ingediende burgerinitiatieven. Als er een positief besluit is genomen kan het initiatief worden gerealiseerd door een principemedewerking.
5. Als met initiatieven meer dan 50.000 euro is gemoeid, is een extra stap noodzakelijk. Het is dan aan de gemeenteraad hierover een besluit te nemen.

4. Verbodslijst ruimtelijke compensatie

In de Structuurvisie Zonne-Energie Terneuzen zijn uitgavedoelen breed omschreven. Deze uitgavedoelen geven aan waar compensatiegelden van de zonneparken voor mogen worden ingezet. Om helderheid te scheppen waar gelden niet aan kunnen worden besteed bij een initiatief is er een verbodslijst gemaakt. De verbodslijst geeft een aantal toetsingsvoorwaarden weer waar initiatieven op worden getoetst. Dit is gebaseerd op samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de initiatiefnemers en de eerder genoemde Structuurvisie.

1. Initiatieven kunnen niet worden gefinancierd uit het ruimtelijk compensatiefonds, als het initiatief niet in overeenstemming is met de eisen zoals gesteld in de "Structuurvisie Zonne-energie".
2. Initiatieven kunnen niet worden gefinancierd uit het ruimtelijk compensatiefonds, als het initiatief niet in overeenstemming is met de eisen en regels zoals gesteld in deze beleidsnota.
3. Initiatieven kunnen niet worden gefinancierd uit het ruimtelijk compensatiefonds, als de initiatieven gericht zijn op individuele belangen. De bijdrage kan niet worden overgemaakt naar privébankrekeningen.
4. Initiatieven kunnen geen financiering uit het ruimtelijk compensatiefonds krijgen, als het initiatief een commercieel en winstgericht doel heeft. Tenzij het initiatief bijdraagt aan de ontwikkeling van een maatschappelijk duurzaam product dat tot doel heeft om zaken in de samenleving te verbeteren.
5. Initiatieven kunnen geen financiering krijgen uit het ruimtelijk compensatiefonds, als het initiatief niet in overeenstemming is met rijks- of gemeentelijk beleid, of met nationaal of internationaal recht.
6. Initiatieven kunnen geen financiering krijgen uit het ruimtelijk compensatiefonds, als er geen maatschappelijk draagvlak voor het initiatief is. Initiatiefnemers moeten daarom zelf hun verzoek voorzien van twintig handtekeningen van inwoners die hun initiatief ondersteunen.
7. Initiatieven kunnen geen financiering uit het ruimtelijk compensatiefonds krijgen als het initiatief door technische of financiële beperkingen onhaalbaar is om te realiseren. De beoordeling van de haalbaarheid wordt gedaan door de vakdeskundigen, werkzaam bij de gemeente.
8. Initiatieven worden met een negatief advies aan het college voorgelegd, wanneer de medewerker Planvorming of de vakspecialist deze initiatieven na de eerste beoordeling niet geschikt acht.
9. Initiatieven kunnen geen financiering krijgen uit het ruimtelijk compensatiefonds, als het resterende budget in het fonds niet toereikend is om het initiatief te financieren.

10. Initiatieven kunnen niet worden gefinancierd uit het ruimtelijk compensatiefonds, als het initiatief politiek gerelateerd is. Politieke producten of evenementen kunnen niet worden ondersteund, ook niet als het doel ervan in overeenstemming is met de duurzaamheidseisen.
11. Financiering uit het ruimtelijk compensatiefonds kan worden ingetrokken als de initiatiefnemer zich bij de uitvoering van het project niet houdt aan de voorwaarden van het toekenningsbesluit.